

Tiltott gyümölcs – Graffitizés legálisan, művészi szinten, Kecskeméten és Európában

Walls Talk. Picturing cultures on the walls

A graffitizés és a street art témáját járták körül két éves Comenius együttműködésük keretében hét európai ország középiskolájának diákjai, köztük a kecskeméti Katedra Gimnázium, Informatikai és Művészeti Szakközépiskola és Kollégium tanulói. A Falak beszélnek című projektről Lukács Gyöngyi művészstanárt, a projekt koordinátorát kérdeztük.

volt számunkra. Amit még fontosnak tartok, hogy ez egy vizuális projekt volt, amely komplex módon, sokoldalúan fejlesztette a diákok személyiségét.

A kortárs alkotók megismerése segít eligazodni a diákoknak a saját koruk kultúrájában. A graffiti történetének feltérképezése, illetve a technikai megoldások pedig a kollégáknak is mutattak újat: megismertük a különböző irányzatokat, neves alkotókat, speciális eszközöket. Sok élményt gyűjtöttünk azzal kapcsolatban is, hogy különböző mentalitású, kulturális háttérű emberek hogyan tudnak együttműködni, hogy milyen nehéz néha alkalmazkodni, és mennyire fontos elfogadnunk mások gondolatmenetét, munkatempóját, ami a déli és északi, illetve a különböző európai népek esetében más és más.

• Mit választana a projekt szlogenjének?

„Az alkotás nyelve közös – az alkotásban azonnal összehangolódnak az emberek, mindenki azonosulni tud a feladattal, tempóban, gondolkodásmódban egyaránt.”

Nagymértékű nyitottságra, toleranciára és kooperációra van szükség a közös alkotómunkában.

• Modern és izgalmas a téma. Mit tart a vizuális projekt legfontosabb hatásának?

A street art, a graffitizés új felfedezésként hatott mindenki-re, a tantestületre, a diákokra és a kollégákra egyaránt, annak ellenére, hogy a kortárs művészet jelen van a hétköznapokban. Megpróbáltuk feltérképezni, megérteni, elfogadni a szubkultúrának ezt az ágát, amely jelen van városaink közösségi terein, akaratlanul is hétköznapjaink részesévé válik és közízlésformáló. Ez volt igazából a két év feladata, amelynek megvalósítása hatalmas élmény és tapasztalat

• A művészetekre különösen fogékony gyerekek számára milyen kiinduló pont egymás jobb megismeréséhez, megértéséhez a kortárs művészek munkásságának kutatása?

A témánk érintette a tolerancia, a kulturális és vallási sokszínűség, valamint a globális gondolkodás területeit is. A két év során több tolerancia tesztet készítettünk, amiből kiderült, hogy nagyon keveset tudnak külföldön a tudományos, művészeti területen a magyar híres személyiségekről, tudósokról, művészekről, feltalálókról. Így aztán a gyerekek-

„Az alkotás nyelve közös – az alkotásban azonnal összehangolódnak az emberek, mindenki azonosulni tud a feladattal, tempóban, gondolkodásmódban egyaránt.”

kel nagyon készültünk arra, hogy a projekttalálkozókon élvezhető formában tudjunk bemutatni a többi ország diákjainak olyan ismert személyiségeket vagy történelmi időszakokat, amik közös pontok lehetnek az országaink között: angol nyelven előadást tartottak a gyerekek a Franciaországban híressé vált magyar képzőművészekről, Vasarelytól kezdve kortárs fotóművészekig. Próbáltuk kiemelni az országok között lévő történelmi kapcsolatokat is, sikert aratott például a beszámolóknak a lengyelekkel közös uralkodókról, vagy arról, hogy a törökökkel mennyi azonos kifejezésünk, közös szavunk van, amit hasonlóan is ejtünk ki. Egyébként a tesztek feldolgozása során egyértelműen kiderült, hogy a magyarokat kedvelték meg a leginkább. Ehhez hozzá kell tennem, hogy a két év alatt mindent meg is tettünk ezért.

• Mi volt a leglátványosabb eredmény?

Több falat is festettek a gyerekek, amit természetesen sok-sok kutatómunka, tréning és tervezés előzött meg: első lépésként az iskola falára készítették graffiti tipográfiával ötvözött népi motívumokat, majd egy városi musicalhez készítettünk díszletet. A magyarországi projekttalálkozón pedig a széchenyivárosi lakótelep szívében működő ifjúsági közösségi ház, a HELPI külső falára festhette fel minden diák egyéni üzenetét stencil technikával. Ezek a mai napig megtekinthetők.

• Milyen kézzel fogható eredménye van még a projektnek?

Rengeteg produktum készült a két év alatt, amelyet hosszasan lehetne sorolni, ezek közül kiemelném az általunk tervezett és nyomdai úton kivitelezett katalógust, a diákok munkáit tartalmazó falinaptárt, a szubkultúra kifejezéseit 7 nyelven tartalmazó kiadványt is. De a honlapunkon belelaphozhatunk a graffiti szótárba és megtalálhatják a fiatalok

társalgási kultúrájában most használatos kifejezések gyűjteményét is sok színes, fiatalos graffitivel együtt. Meglepő partnerünket a korábbi találkozókra készült fotókiállítással, ajándékként pedig szitázott pólót és linómetszetet is készítettek tanulóink. A két év eseményeiről, történéseiről egész DVD gyűjteményünk lett.

• De a graffitizés tiltott Magyarországon, nem?

Valóban, a graffiti egy tiltott, nem elfogadott dolog, amit mi egy hétre legálissá tettünk, engedélyeztettük a városvezetéssel, ifjúsági közösségekkel, és elértük, hogy a lakók is elfogadják. Még egy újságcikk is megjelent ezzel a címmel: „Büntetlenül graffitizhettek Kecskeméten”. Egyébként az, hogy a városban díszletet festhettek, vagy a már említett falfestésnél csinálhattak egy olyan dolgot, ami tiltott, még izgalmasabbá tette a gyerekek számára a munkát. Sőt, már kaptunk további megkereséseket, hogy fessünk a szürke tűzfalakra, díszítsük tovább a városunkat.

FINTÁNÉ HIDY RÉKA

